

ЗАТВЕРДЖЕНО

Перший заступник Міністра
молоді та спорту України

_____ Юрій МУЗИКА

ПРАВИЛА
спортивних змагань з голболу серед осіб
з порушеннями зору

I. Загальні положення.

1. Ці Правила спортивних змагань з голболу серед осіб з порушеннями зору (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з голболу серед осіб з порушеннями зору, що проводяться на території України.

2. Правила регулюють відносини, що виникають у сфері проведення спортивних змагань в Україні, зокрема визначають вичерпний перелік вимог до спортсменів, представників команд, суддів та організаторів, їх права та обов'язки, а також відповідальність за порушення вимог цих Правил.

3. Вимоги Правил не поширюються на проведення міжнародних спортивних змагань з голболу серед осіб з порушеннями зору, що проводяться на території України.

4. Дані Правила розроблено спортивною федерацією незрячих України (далі – СФНУ) відповідно до Міжнародних правил з голболу міжнародної федерації спорту сліпих (IBSA) (<https://goalball.sport/about-goalball/rules-and-downloads/>)

5. Дані Правила включають вимоги до учасників спортивних змагань, їх форми, відповідних спортивних споруд, спеціального обладнання та інвентарю, мови та порядок визначення результатів та переможців змагань з голболу.

6. Спортивні змагання з голболу серед осіб з порушеннями зору (далі – спортивні змагання) проводяться з метою:

- залучення осіб з порушеннями зору до систематичних занять фізичною культурою і спортом, як ефективного засобу реабілітації та інтеграції у суспільство;
- популяризації здорового способу життя серед осіб з порушеннями зору;
- підвищення спортивної майстерності;
- виявлення найсильніших спортсменів з метою формування національної збірної команди України з голболу для підготовки та участі в офіційних міжнародних спортивних змаганнях, у тому числі у чемпіонатах світу, Європи та Паралімпійських іграх.

7. Терміни та скорочення, які вживаються у цих Правилах:

апеляційне журі – орган створений організаційним комітетом для розгляду заяв, поданих представником команди на рішення судді матчу стосовно розгляду протесту (створюються не пізніше наступного дня після призначення організаційного комітету організатором спортивних змагань);

жеребкування – вибір, що зроблений випадково;

організатор спортивних змагань – юридична або фізична особа, яка проводить спортивні змагання та здійснює організаційне, фінансове та інше

забезпечення підготовки і проведення цих спортивних змагань та гарантує виконання Правил;

організаційний комітет – фізичні особи, призначені організатором спортивних змагань для безпосередньої організації та проведення спортивних змагань;

особа з порушеннями зору – незряча або слабозора людина, особа з інвалідністю по зору на підставі медичного висновку;

спортсмен – особа з порушенням зору (слабозора/незряча людина);

СФНУ – Спортивна федерація незрячих України;

IBSA – Міжнародна федерація спорту сліпих.

8. Всі інші терміни, що вживаються в цих Правилах, наведені у Законі України «Про фізичну культуру і спорт».

9. Право внесення змін до цих Правил належить СФНУ за погодженням з Національним комітетом спорту інвалідів України. Зміни вступають в дію після їх затвердження Міністерством молоді та спорту України.

10. Антидопінговий контроль у спортивних змаганнях здійснюється відповідно до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», Положення про Національний антидопінговий центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2002 № 1063 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 22.11.2022 № 1300), Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру (далі – НАДЦ), затверджених наказом НАДЦ від 22.12.2023 № 204-ОС, Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів ВАДА.

11. Спортивні змагання проводяться згідно з цими Правилами та на підставі Регламентів про проведення всеукраїнських спортивних змагань серед осіб з порушеннями зору на відповідний рік або на підставі Положення (Регламенту) про проведення спортивних змагань з голболу серед осіб з порушеннями зору регіонального та місцевого рівнів (далі – Положення (Регламент)).

12. Положення (Регламент) розробляється на календарний рік або на кожне окреме спортивне змагання (за потреби) та затверджується в установленому порядку не пізніше ніж за 1 (один) місяць до початку його проведення.

II. Організація та проведення спортивних змагань.

1. Організаційний комітет та керування спортивними змаганнями.

1.1. Організаційний комітет, призначений організатором спортивних змагань має повноваження щодо всіх справ, крім тих, що віднесено Правилами до компетенції суддів або інших офіційних осіб, та має право відкласти спортивні змагання й видати розпорядження, узгоджені з Правилами.

1.2. Організатори спортивних змагань з голболу зобов'язані призначити достатню кількість кваліфікованих суддів для забезпечення справедливого, чесного та безпечного проведення змагань.

Крім того, організатори повинні забезпечити доступність інформації для осіб з порушеннями зору (спортсменів та глядачів), зокрема шляхом використання звукових сигналів, аудіо оголошень, тактильних або інших адаптованих засобів інформування, що сприяють орієнтуванню та безпеці учасників і відвідувачів.

1.3. Спортивний зал і технічне обладнання має бути перевірено та затверджено у належний час до початку спортивних змагань уповноваженою організатором спортивних змагань особою, яка входить до організаційного комітету.

2. Суддівська колегія.

2.1. На кожній грі спортивних змагань з голболу мають бути присутні 12 офіційних осіб, а саме: 1 головний суддя, 2 судді матчу, 4 судді на воротах, 1 секретар, 1 суддя-таймер, 2 судді-секундометристи 10-секундного відліку та 1 резервний секундометрист.

2.2. У всіх питаннях безпеки, правил, процедур і гри остаточне рішення ухвалює головний суддя.

2.3. Головний суддя здійснює повний контроль над суддями та керування ними, затверджує їх призначення та інструктує їх, звертаючи увагу на всі особливості та Правила, пов'язані з проведенням спортивних змагань.

2.3.1. Головний суддя забезпечує виконання всіх Правил та рішень організатора спортивних змагань та повинен розв'язувати всі питання, пов'язані з фактичним проведенням спортивних змагань, у тому числі й ті, що не урегульовані цими Правилами.

2.3.2. Головний суддя може втручатись у проведення спортивних змагань у будь-який момент, щоб забезпечити виконання цих Правил та розглядає всі протести, що стосуються перебігу спортивного змагання.

2.3.3. Головний суддя повинен упевнитися, що всі необхідні судді перебувають на своїх відповідних місцях та готові до проведення спортивних

змагань. Він також може замінити будь-якого відсутнього суддю, а також призначити додаткових суддів, якщо вважає це необхідним.

2.4. У разі суперечки між командою та офіційною особою лише тренер може звернутися до судді. Обговорення відбуватиметься лише під час офіційної перерви під час гри і лише після того, як суддя підтвердить запит тренера.

2.5. Призначені головним суддею судді матчу на майданчику знаходяться один від одного на протилежних сторонах в залежності від початкового володіння м'ячем однієї із команд.

2.5.1. Перед початком матчу судді на майданчику зобов'язані:

- перевірити стан ігрового майданчика, м'яч, розмітку та інше обладнання;
- провести жеребкування за участю представників команд;
- контролювати розминку команд;
- перевірити гравців стартового складу, які виходять на ігровий майданчик, зокрема:

- якість наліпок на очках;
- відповідність ігрових окулярів встановленим вимогам;
- відсутність у гравців заборонених предметів.

2.5.2 Судді матчу на майданчику керують всіма членами суддівської бригади і членами команд. Під час гри рішення суддів є остаточними. Суддя має право відмінити рішення інших членів суддівської бригади, якщо він визначить, що вони є помилковими. Судді матчу контролюють та вирішують будь-які питання, що стосуються гри, включаючи питання, які не передбачені цими Правилами.

2.5.3. Судді матчу не повинні дозволяти жодних обговорень прийнятих ними рішень. Однак, на прохання тренера, суддя матчу повинен надати пояснення щодо застосування або тлумачення Правил, на підставі яких він прийняв своє рішення. Якщо тренер не погоджується з поясненням, після завершення гри тренер може оскаржити гру – подати протест. Якщо тренер продовжує сперечатися з суддею після першого пояснення, буде призначено командний пенальті – «Неспортивна поведінка».

2.5.4. Після закінчення гри судді матчу перевіряють і підписують протокол гри.

2.6. Суддя-секундометрист 10-ти секунд за столом фіксує час володіння м'ячем командою та сигналізує судді матчу, якщо годинник досягне 10 секунд, а команда все ще володіє м'ячем після першого контакту з м'ячем під час захисту або до того, як м'яч після кидка перетнув центральну чи бічну лінію майданчика.

2.6.1. Суддя-секундометрист 10-ти секунд фіксує 45 секунд на проведення тайм-аутів, подає звукові сигнали про 15 секунд, що залишилися до закінчення, і після закінчення часу тайм-ауту.

2.6.2. Суддя-секундометрист 10-ти секунд слідкує за дотиком до окулярів

гравцями і може привернути увагу судді про порушення правил за допомогою звуку, який використовується для позначення порушення правила десяти секунд, та спеціального жесту.

2.6.3. Суддя-секундометрист 10-ти секунд слідкує за тренерськими підказками з зони лави команди і може привернути увагу судді матчу про порушення правил за допомогою звуку, який використовується для позначення порушення правила десяти секунд, та відповідного жесту.

2.7. Суддя-таймер слідкує за ігровим годинником та може бути відповідальним за рахункове табло. Суддя-таймер після зарахованого голу, при зупинці ігрового годинника, фіксує результат на табло.

2.8. Суддя на воротах допомагає відслідкувати перетин м'яча відносно положення лінії воріт.

2.8.1. Суддя на воротах у випадку, коли м'яч вийшов за межі майданчика і його необхідно повернути в гру, має подати його на лінію 1,5 м перед штангою воріт, найближчого боку, з якого він вийшов із майданчика.

2.8.2. Суддя на воротах може допомогти гравцеві у випадку захисту воріт під час ситуації пенальті (зорієнтувати) та у випадку, якщо необхідно покинути майданчик під час заміни в команді, а потім провести гравця, який виходить на майданчик, до штанги воріт.

2.9. Секретар виконує свої обов'язки, сидячи за суддівським столом разом із суддями-секундометристами 10-ти секунд, суддею-таймером, резервним секундометристом. Секретар веде протокол відповідно до Правил, співпрацюючи з усіма суддями. Секретар: заносить до протоколу дані про матч і команди відповідно до чинних процедур, отримує підписи тренерів, суддів, реєструє стартовий склад команд, результат жеребкування, порушення, санкції, час, заміни, голи тощо. Якщо секретар вчасно не отримав інформацію від команди щодо заміни гравців у перерві, він негайно повідомляє про цей факт судді матчу, який працює на лінії суддівського стола.

3. Майданчик.

Ігрове поле включає майданчик та вільну зону.

3.1. Майданчик прямокутного розміру довжиною 18,0 м та шириною 9,0 м (+/-0,05 м). Вимірювання проводиться по зовнішніх краях майданчика. Майданчик поділений на шість зон, кожна по 3,0 м по довжині, утворюючи 6 ігрових зон. Розміри та розмітка майданчика наведені на рисунку 3.1.

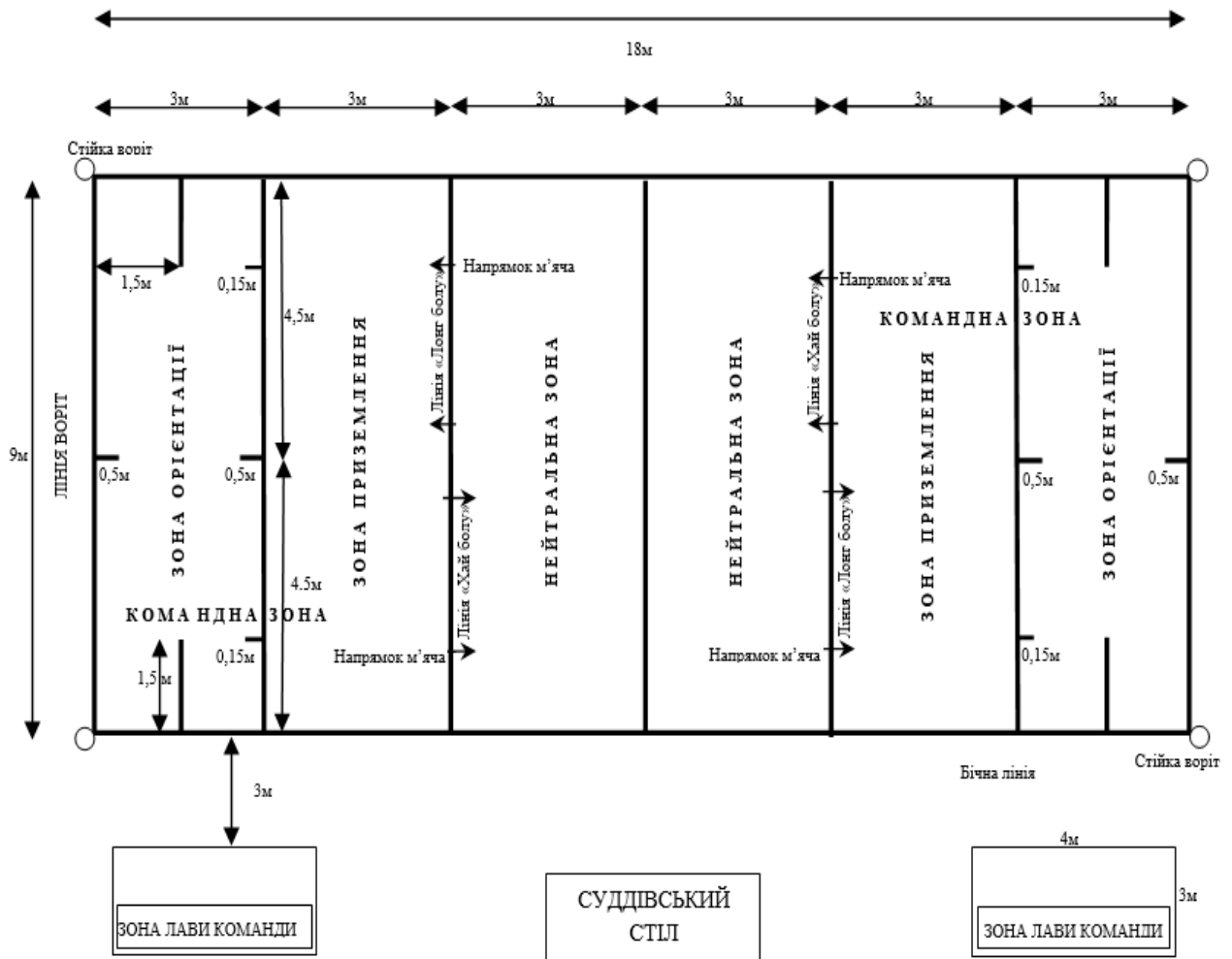

Рисунок 3.1. Схема розмітки майданчика

3.2. Ігрова поверхня має бути плоскою, горизонтальною, одноманітною та гладкою і не повинна становити небезпеки травмування гравців.

3.3. Для спортивних змагань дозволяється тільки дерев'яне або синтетичне покриття. Будь-яке інше покриття має бути заздалегідь затверджено СФНУ.

4. Командна зона.

4.1. Перед воротами, з кожного боку майданчика знаходяться командні зони довжиною 6,0 м (+/-0,05 м) та шириною 9,0 м (+/-0,05 м). Командні зони поділені на дві рівні зони (3,0 м (+/-0,05 м) у довжину та 9,0 м (+/-0,05 м) у ширину). Ці зони називаються зона орієнтації гравців та зона приземлення. Зона орієнтації розташована ближче до воріт, далі від воріт – зона приземлення. Командні зони мають лінії для орієнтування гравців згідно зі схемою майданчика (рисунок 3.1).

4.2. Нейтральна зона знаходиться посередині майданчика. Вона має розмір у довжину 6,0 м (+/-0,05 м) та 9,0 м (+/-0,05 м) у ширину та розділена на дві рівні частини середньою лінією майданчика.

4.3. Усі лінії розмітки майданчика мають ширину 0,05 м (+/-0,01 м) і мають бути нанесені липкою стрічкою (скотчем). Під скотчем має бути прокладена мотузка завтовшки 0,003 м (+/-0,0005 м) для забезпечення орієнтування гравців на майданчику.

5. Зона лави команди.

5.1. Застосування зон лав команд передбачено для розміщення офіційних представників команд, запасних гравців з дотриманням умов наведених нижче.

5.2. Кожна команда має свою зону з лавою, яка розташована на одній стороні з суддівським столом, на відстані мінімум за 3,0 м від бічної лінії майданчика. Загальні розміри 4,0 м (+/-0,05 м) у довжину та 3,0 м (+/-0,05 м) у глибину. Межі зон лав команд мають бути позначені клейкою стрічкою (скотчем) із прокладеною під нею мотузкою.

5.3. Найближчий до лінії воріт край зони лави команди має бути розташований на одній лінії з лінією воріт.

5.4. Під час перерви між таймами команди змінюють сторони майданчика та, відповідно, зони лав команд.

5.5. Усі члени команди, крім трьох гравців, які на майданчику, мають залишатися у своїй призначеній зоні лави команди та повинні торкатися будь-якою частиною свого тіла ліній чи поверхні зони лави команди. За недотримання цього правила призначається командний пенальті – «Затримка гри».

5.6. У разі, якщо гравець команди, що отримав травму, або який не бере участі у грі, бажає сидіти в зоні лави команди, він повинен одягнути ідентифікуючу футболку, надану організаційним комітетом змагань. Цей гравець не може брати участь у матчі. За недотримання цього правила гравець буде зобов'язаний покинути зону лави команди та майданчик.

6. Ворота.

6.1. Ворота розташовуються на межах майданчика. Внутрішні розміри 9,0 м (+/-0,05 м) у довжину та 1,3 м у висоту (+/-0,02 м) і щонайменше 0,5 м у глибину (вимірюється від краю перекладини до найближчої частини на внутрішній стороні).

6.2. Поперечина воріт має бути жорсткою.

6.3. Штанги воріт і поперечина мають бути круглими або еліптичними і не повинні перевищувати 0,15 м у діаметрі.

6.4. Штанги воріт повинні бути розташовані так, щоб внутрішній передній край штанги був зовні бічної лінії воріт і вирівняний із заднім краєм лінії воріт.

7. Спортивний інвентар та ігрова форма.

7.1. М'яч повинен відповідати наступним вимогам:

- діаметр: м'яч має бути круглим і мати діаметр 24-25 см;
- окружність: 75,5-78,5 см;
- вага: 1,250 г (+/-50 г);
- звукові отвори: 4 отвори у верхній півкулі, зміщені відносно 4 отворів у нижній півкулі;
- дзвіночки: 2 штуки;
- еластомер: натуральна гума (NR);
- твердість відповідно до норми DIN 53505: 80-85°Shore A;
- колір - синій;
- поверхня: бульбашкова/пухирчаста;
- не містить токсичних компонентів.

7.2. Гравці не можуть носити окуляри або контактні лінзи.

7.2.1. Ігрові окуляри повинні носити всі гравці на майданчику з моменту перевірки їх на початку кожної половини гри до закінчення кожної половини гри. Крім того, гравці, заміну яких оголошено, можуть торкатися ігрових окулярів відразу після оголошення суддею про заміну і вони виходять з майданчика. Недотримання положень цього правила призведе до персонального пенальті – «Окуляри».

7.2.2. Під час додаткового часу всі гравці на майданчику також повинні носити ігрові окуляри. Всі гравці повинні носити ігрові окуляри під час додаткових кидків, незалежно від того, знаходяться вони на майданчику чи ні. Невиконання цього правила призведе до персонального пенальті – «Окуляри».

7.2.3. На спортивних змаганнях для всіх гравців, які беруть участь у грі, використовуються наліпки на очі під ігровими окулярами, схвалені головним суддею змагань.

7.2.4. Гравці не можуть носити або використовувати будь-які слухові апарати під час перебування на майданчику. Недотримання цього правила призведе до вилучення гравця з гри. Цього гравця можна замінити.

7.2.5. Усі гравці повинні носити однакову ігрову форму.

7.3. Кожен гравець повинен мати номер, розташований на передній і задній частині ігрової футболки. Номери повинні бути 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 або 19; вони повинні бути заввишки щонайменше 10 см на

передній частині ігрової майки (джерсі) та щонайменше 18 см на спині. Для врахування унікальних обставин, одноразовий виняток до розміру номера може бути схвалений головним суддею змагань. Номер не повинен бути заправлений у шорти або штани чи якимось чином прихований від суддів та офіційних осіб. Номер на передній частині має бути розміщений у зоні грудей ігрової футболки. Нумери повинні бути високо контрастними порівняно з кольором ігрової футболки.

8. Учасники змагань.

8.1. Учасниками змагань є гравці - особи з порушенням зору у кількості 6 (шести) осіб, допоміжний персонал команди у кількості не більше 3 (трьох) осіб та офіційні особи змагань.

8.2. До гравців застосовується спортивна класифікація за рівнем гостроти зору та периферичних меж поля зору, за трьома класами В1, В2 та В3. Детальні умови до гравців визначені у Регламенті (Положенні) про проведення всеукраїнських спортивних змагань серед осіб з порушеннями зору на відповідний рік.

8.3. На початку гри, кожна команда складається з 3 (трьох) гравців на майданчику і максимум 3 (трьох) запасних гравців. Команді зараховується програш, якщо вона не зможе почати гру з 3 (трьома) гравцями на майданчику. Гра закінчиться в будь-який момент, коли у команди залишиться лише один гравець.

8.3.1. Кожна команда може мати у супроводі до 3 (трьох) осіб допоміжного персоналу в зоні лави команди під час гри. Загальна кількість осіб, які можуть перебувати в зоні лави команди, не повинна перевищувати 9 (дев'яти) осіб, включаючи 3 (трьох) гравців, які виходять грати на майданчик. Недотримання цього правила призведе до того, що зайва особа буде змушена залишити майданчик та зону лави команди.

8.4. Під час жеребкування суддів необхідно письмово повідомити про всіх осіб у зоні лави команди, які не беруть участі в грі. Гравець(і) повинен(ні) носити ідентифікаційну футболку, надану оргкомітетом змагань; в іншому випадку їм не буде дозволено сидіти в зоні лави команди. Невиконання цього правила призведе до того, що гравець(і) буде змушений(і) покинути зону лави команди.

9. Критерії допуску до спортивних змагань

Порядок, терміни подання заявок та критерії допуску до спортивних змагань визначаються згідно з Регламентом (Положенням) про проведення всеукраїнських спортивних змагань серед осіб з порушеннями зору на відповідний рік.

10. Жеребкування.

10.1. Представник команди повинен бути присутнім під час жеребкування. Недотримання цього призведе до втрати права вибору кидати м'яч або захищати ворота чи вибору сторони майданчика ліворуч або праворуч від суддівського столу. Якщо жодна з команд не з'явиться на жеребкування, тоді та команда, яка першою визначена в протоколі (Команда А) почне з м'ячем з лівого боку від суддівського стола.

10.2. Перед тим, як команда має вийти на майданчик, представник команди має перевірити та підтвердити інформацію в протоколі – інформація про гру щодо гравців, щоб переконатися, що в нього внесені правильні імена та номери гравців, а також список тренерів та/або супроводжуючих, яким буде дозволено перебувати в зоні лави команди під час гри.

10.3. Для ігор, у яких має бути визначено переможця, представник команди під час жеребкування перед виконанням додаткових кидків подає суддям заповнений стартовий лист гравців, які братимуть участь у серії пенальті. Недотримання цього правила призведе до втрати права вибору – кидати або захищатися. У такому разі порядок гравців, зазначений у протоколі матчу (інформації про гру), використовується для визначення черговості виконання пенальті. Якщо жодна з команд не подала заповнений стартовий лист, команда А розпочинає серію пенальті з м'ячем.

10.4. Жеребкування проводиться офіційною особою, затвердженою або призначеною головним суддею змагань.

10.5. Переможець жеребкування отримує право першого вибору: виконувати кидок, захищати ворота або обрати сторону майданчика, з якої він розпочне гру (ліву чи праву). Право другого вибору належить і буде зроблено іншою командою.

10.6. В кінці першої половини гри команди змінюють сторони майданчика. Перший кидок у другій половині виконує команда, яка захищалася на початку гри.

10.7. До гри допускаються гравці, внесені до протоколу – інформація про гру, який використовується для проведення гри. Всі члени команди, зазначені в

протоколі-інформація про гру повинні знаходитися на майданчику 3 (три) гравці або в зоні лави команди під час звукового або іншого сигналу, що вказує на початок гри. Недотримання цього правила призведе до одного командного пенальті – «Затримка гри».

11.Розминка.

11.1. Гравцям дозволено проводити розминку на майданчику на стороні, де вони будуть починати гру за підсумками жеребкування. Командам не дозволяється кидати м'яч у напрямку половини майданчика іншої команди.

11.2. Якщо під час розминки команди м'яч потрапляє на половину майданчика іншої команди, суддя виносить попередження. Якщо дана ситуація повторюється вдруге, даній команді буде призначено командний пенальті – «Неспортивна поведінка». Кожне наступне потрапляння м'яча на половину майданчика іншої команди призводить до наступного командного пенальті – «Неспортивна поведінка» і може призвести до вилучення гравця або тренера з гри.

12.Тривалість гри.

12.1. Тривалість гри – 24 хвилини, гра розділена на 2 половини по 12 хвилин кожна.

12.2. Між закінченням попередньої гри та початком наступної гри має бути щонайменше 5 хвилин.

12.3. Звуковий сигнал буде поданий за 5 хвилин до початку гри. Також буде поданий другий звуковий сигнал за 90 секунд до початку кожної половини.

12.4. Гравці, які збираються розпочати гру, повинні знаходитися на майданчику і бути готовими до перевірки суддями ігрових окулярів за 90 секунд до початку кожної половини гри. Недотримання цього правила призведе до командного або персонального пенальті – «Затримка гри».

12.5. Тривалість перерви між половинами гри триває – 5 хвилин.

12.6. Усі команди та гравці повинні бути готові до початку гри за командою суддівського столу – «Час» або коли пролунає звуковий сигнал.

12.7. Будь-яка половина гри буде вважатися завершеною після закінчення часу.

13.Протокол гри.

13.1. Суддя розпочинає гру з прохання до всіх вимкнути мобільні телефони та дотримуватися тиші під час гри. Далі йдуть команди «Прошу тиші. Центр». Суддя подає м'яч команді, яка починає гру з м'ячем, гравцю, що ближче до центра. Після цього подаються 3 свистки і команда «Плей (грати)». Ігровий годинник та 10-секундний годинник включаються за командою «Плей».

13.2. Суддя завершує будь-яку половину гри свистком та командою «Перша половина», «Гра», «Додатковий час», «Додаткові кидки», «Вирішальні додаткові кидки». Це сигнал, що половина гри завершена і гравці можуть торкатися ігрових окулярів. Під час додаткових кидків та перерви між додатковими кидками та вирішальними додатковими кидками гравцям не дозволено торкатися ігрових окулярів.

13.3. Ігровий годинник та 10-секундний годинник зупиняються щоразу за свистком судді і запускаються знову за командою «Плей», за винятком моменту виконання пенальті. Під час виконання пенальті ігровий час зупинено.

13.4. У випадку, коли м'яч вийшов за межі майданчика і його необхідно повернути в гру, він подається суддею матчу або суддею на воротах на лінію 1,5 м перед штангою, найближчого боку, з якого він вийшов із майданчика. Далі суддя подає команду «Прошу тиші», свистить один раз і подає команду «Плей», після цієї команди відлік ігрового часу та 10-секундного часу поновлюється. У разі, якщо м'яч переходить через центральну лінію і після гола, команда може утримувати м'яч.

13.5. У випадку, якщо під час кидка м'яч виходить більше ніж наполовину за бічну лінію у напрямку виходу за межі майданчика, не торкаючись гравців команди, що захищається, суддя свистить один раз і подає команду «Аут» (рисунок 13.1).

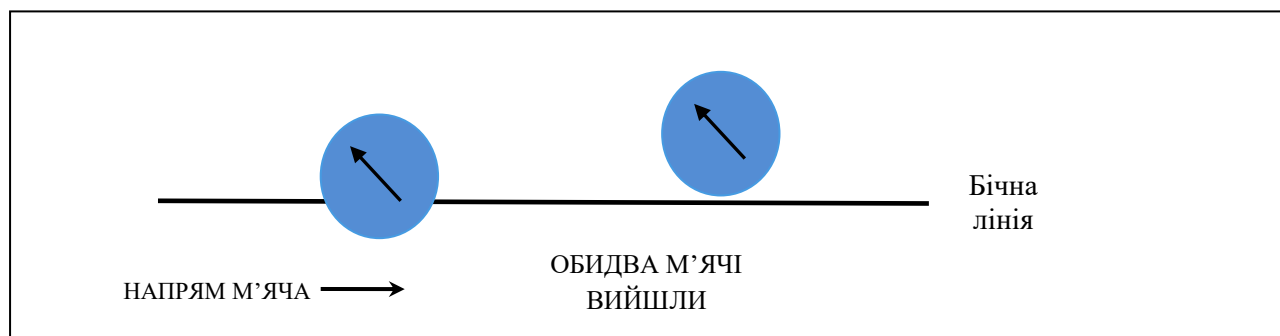

Рисунок 13.1. Визначення ауту.

Відлік ігрового часу зупиняється, а 10-секундний годинник зупиняється та

скидається до нуля. У подальшому, щоразу, коли м'яч потрібно повернути в гру, він подається суддею матчу або суддею на воротах на лінію 1,5 м (див. пункт 13.4). Суддя подає команду «Прошу тиші», свистить один раз і подає команду «Плей». Відлік ігрового часу та 10-секундного часу поновлюється.

13.6. Якщо після блокування, м'яч вийшов більше ніж наполовину за бічну лінію в командній зоні, суддя свистить один раз і подає команду «Блок-аут». Відлік ігрового часу та 10-секундного часу зупиняється. Надалі кожного разу, коли м'яч потрібно повернути в гру, він подається суддею або суддею на воротах на лінію 1,5 м (див. пункт 13.4). Суддя подає команду «Прошу тиші», свистить один раз і подає команду «Плей». Відлік ігрового часу та 10-секундного часу поновлюється.

13.7. Кожного разу, коли відлік ігрового часу зупиняється, і м'яч подається назад у гру суддею матчу або суддею на воротах на лінію 1,5 м перед штангою, суддя подає команду «Прошу тиші», свистить один раз і подає команду «Плей», навіть якщо жоден із гравців команди не намагається знайти і підняти м'яч.

13.8. Будь-яка додаткова допомога в орієнтуванні гравців заборонена під час гри. Недотримання цього правила призведе персонального пенальті – «Затримка гри».

13.9. Після ситуації пенальті гравці можуть бути зорієнтовані до штанги воріт на майданчику суддею матчу або суддею на воротах. Якщо суддя змушений зорієнтувати гравця в будь-який інший час, призначається персональний пенальті - «Затримка гри».

13.10. У разі, якщо м'яч після кидка зупиниться в нейтральній зоні без дотику до захисника протилежної команди, суддя оголошує: «Мертвий м'яч». М'яч віддається команді, що захищалась (див. пункт 13.4). Ситуація «мертвого м'яча» також фіксується у разі, коли м'яч відскакує від штанги/ поперечини воріт без контакту із захисником і зупиняється у зоні захисту цієї команди або в першій половині нейтральної зони. Свисток не подається до повної зупинки м'яча.

13.11. Члену команди дозволено залишити майданчик тільки за вимушеної причини (наприклад, медична необхідність або заміна ігрової форми) під час офіційної зупинки гри та після отримання дозволу від судді. Член команди не може повернутися до закінчення половини гри. Недотримання цього правила призведе до командного пенальті – «Затримка гри».

14.Зарахування голу.

14.1. У разі, якщо м'яч під час гри повністю перетнув лінію воріт (рисунок 14.1), зараховується гол. Суддя подає два свистки та оголошує: «Гол». Відлік ігрового часу зупиняється за першим свистком судді. Гол не може бути зарахований під час подачі м'яча суддею в гру.

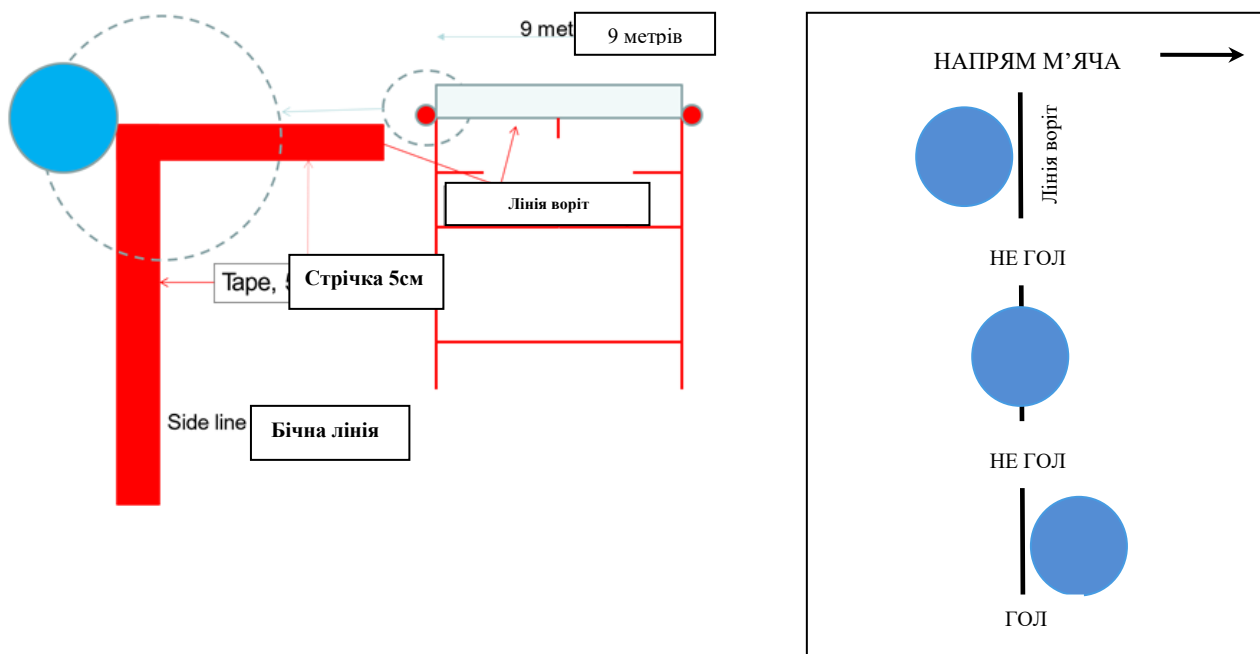

Рисунок 14.1. Стійка воріт та визначення голу.

14.2. Під час ситуацій пенальті, коли відлік ігрового часу зупинений, але м'яч повністю перетинає лінію воріт, зараховується гол.

14.3. Якщо гравець, що захищається, втратив ігрові окуляри або вони були пошкоджені м'ячем, гра не зупиняється і продовжується до повного контролю над м'ячем, виходу м'яча в аут або зарахування голу.

14.4. Команда, яка забила найбільшу кількість голів до закінчення часу гри, оголошується переможцем гри.

14.5. У разі якщо перевага однієї з команд сягнула різниці в 10 голів, гру негайно зупиняють, і команду, що лідирує, оголошують переможцем гри.

15.Командний тайм-аут.

15.1. Кожна команда може використовувати 4 тайм-ауту по 45 секунд під час основного часу гри. Щонайменше, один із тайм-аутів має бути використаний під час першої половини гри або цей тайм-аут буде втрачено. У разі, якщо одна з команд попросила тайм-аут, друга також може використати його.

15.2. Під час додаткового часу кожна з команд може використати 1 тайм-аут. Усі тайм-ауті, не використані наприкінці основного часу, будуть втрачені.

15.3. Команда, яка володіє м'ячем, має право просити тайм-аут. Будь-яка команда може просити тайм-аут під час офіційних зупинок у грі.

15.4. Тайм-аут може бути сигналізований судді будь-яким членом команди за допомогою сигналу рукою «Тайм-аут» (рисунок 15.1) і/або сказавши «Тайм-аут».

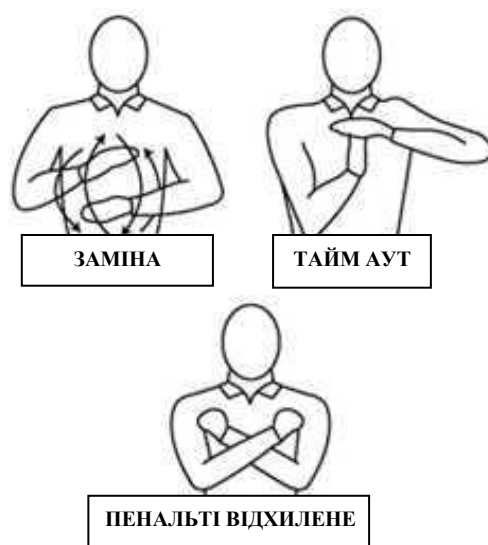

Рисунок 15.1. Сигнали руками.

15.5. Будь-який член команди може попросити тайм-аут за допомогою сигналу руками, перш ніж його команда отримає контроль над м'ячем, але повинен почекати, поки м'яч буде контрольований, перш ніж попросити тайм-аут уголос. Недотримання цього правила призведе до командного пенальті – «Недозволена підказка».

15.6. Тайм-аут починається після того, як суддя оголосить «Тайм-аут» і назву команди, яка його запросила. Будь-який член команди, що знаходиться в зоні лави команди, може виходити на майданчик.

15.7. Суддя-секундометрист 10-ти секунд, який наразі не фіксує 10 секунд, засікає 45 секунд на проведення тайм-ауту, подає звукові сигнали про 15 секунд, що залишилися до закінчення, і після закінчення часу тайм-ауту. По закінченню тайм-ауту всі члени команди, які не грають, повинні бути в зоні лави команди. Недотримання цього правила призведе до командного пенальті – «Затримка гри».

15.8. Після звукового сигналу за 15 секунд до закінчення тайм-ауту, суддя подає команду: «15 секунд».

15.9. Заміна може бути сигналізована до закінчення тайм-ауту командою, яка запросила тайм-аут. Якщо команда, яка запросила тайм-аут, сигналізує про заміну до закінчення тайм-ауту, команді буде зараховано як тайм-аут, так і заміну. Після закінчення 45-секундного тайм-ауту суддя оголосить про заміну, і заміна буде проведена. Якщо команда, яка запросила тайм-аут, сигналізує про заміну після закінчення тайм-ауту, цій команді буде призначено командний пенальті – «Затримка гри».

15.10. Після тайм-ауту має бути здійснено щонайменше один кидок до того, щоб ця ж команда мала змогу запросити інший тайм-аут або заміну.

15.11. Якщо команда запросила більш ніж чотири (4) тайм-аути протягом основного часу гри або більш ніж три (3) тайм-аути протягом другої половини гри, або більш ніж один (1) тайм-аут в додатковий час, то запит відхиляється і негайно призначається командний пенальті – «Затримка гри».

15.12. Після команди судді: «Прошу тиші» всі підказки з зони лави команди мають бути припинені. В іншому разі призначається командний пенальті – «Недозволена підказка».

16.Офіційний тайм-аут

16.1. Суддя може призначати офіційний тайм-аут у будь-який час.

16.2. Якщо суддя дав свисток про офіційний тайм-аут, м'яч залишається у команди, яка ним володіла. Після закінчення офіційного тайм-ауту, якщо м'яч ще не перебуває у команди, суддя на воротах подає м'яч на лінію 1,5 м перед лінією воріт (див. пункт 13.4).

16.3. Офіційний тайм-аут немає обмежень за часом.

16.4. Під час офіційного тайм-ауту дозволені підказки будь-кого з зони лави команди до тих пір, поки суддя не дасть команду «Прошу тиші». Після цього всі підказки повинні бути припинені. В іншому випадку призначається командний пенальті – «Недозволена підказка».

17.Медичний тайм-аут.

17.1. Максимальна тривалість медичного тайм-ауту – 45 секунд. У разі, якщо гравець отримав травму чи має хворобу, суддя може призначити медичний тайм-аут. Суддя буде консультуватися та визначить, чи може гравець продовжувати гру після закінчення 45-ти секунд.

17.2. Суддя-секундометрист 10-ти секунд, який наразі не фіксує 10 секунд, засікає 45 секунд медичного тайм-ауту. Звуковий сигнал подається за 15 секунд до закінчення часу медичного тайм-ауту та після закінчення часу медичного тайм-ауту.

17.3. Якщо суддя визначить, що травмований гравець не готовий продовжувати гру після закінчення медичного тайм-ауту, цей гравець має бути замінений (медична заміна), але він може повернутися в гру, якщо тренер використає звичайну заміну для його повернення в гру.

17.4. Не більше ніж трьом особам з зони лави команди дозволено виходити на майданчик під час медичного тайм-ауту. Всі, хто вийшов на майданчик під час медичного тайм-ауту, повинні вчасно повернутись в зону лави команди до закінчення медичного тайм-ауту. Після звукового сигналу за 15 секунд до закінчення медичного тайм-ауту, суддя-секундометрист 10-ти секунд подає команду «15 секунд». Якщо більше трьох осіб з зони лави команди вийде на майданчик без дозволу судді або будь-яка особа, яка увійшла на майданчик, не перебуватиме у своїй зоні лави команди до кінця медичного тайм-ауту, буде призначено командний пенальті – «Затримка гри».

17.5. У випадку, якщо травмований гравець був обраний для захисту під час виконання пенальті, але не може продовжувати гру, гравець повинен бути замінений (медична заміна) перед проведенням пенальті. В цьому випадку даний гравець не може бути обраним тренером протилежної команди для захисту під час пенальті.

18.Кровотеча.

18.1. У випадку, якщо у гравця йде кров, буде оголошено медичний тайм-аут. Гравець повинен покинути майданчик і він не може повернутися доти, доки кровотеча не буде зупинена, рана не буде закрита, якщо потрібно, форма не буде замінена. У разі, якщо все перераховане не вдалося усунути до закінчення медичного тайм-ауту – проводиться медична заміна.

18.2. Якщо гравець, що отримав травму, замінений через кровотечу, це буде вважатися «медичною заміною». Гравець може повернутися, якщо тренер використовує звичайну заміну, і тільки якщо суддя визначить, що гравець відповідає вимогам (див. пункт 18.1).

18.3. Усі забруднені поверхні повинні бути належним чином очищені перед поновленням гри.

18.4. Якщо у гравця немає додаткової ігрової футболки з тим самим номером, що й оригінальна, він може одягнути футболку з іншим номером (який ще не використовується командою) з дозволу судді, який анонсує заміну номера гравця. Футболка повинна бути того самого кольору, що й у інших гравців цієї команди під час цієї гри.

19.Заміна гравців.

19.1. Кожній з команд дозволено проводити (4) чотири заміни протягом гри. Щонайменше одна з них має бути проведена в першій половині гри або право на цю заміну буде втрачено.

19.2. Кожній з команд дозволено проводити (1) одну заміну протягом додаткового часу гри. Усі заміни, не використані наприкінці основного часу, будуть втрачені.

19.3. Один і той самий гравець може бути замінений декілька разів.

19.4. Команда, яка контролює м'яч, може попросити заміну. Будь-яка команда може запросити заміну під час офіційних зупинок у грі.

19.5. Будь-який член команди може сигналізувати судді про заміну за допомогою сигналу рукою «Заміна» (рисунок 15.1) і/або сказавши «Заміна». Будь-який член команди може попросити заміну за допомогою сигналу рукою, перш ніж його команда отримає контроль над м'ячем, але повинен почекати, поки м'яч буде контрольований, перш ніж попросити заміну у голос. Недотримання цього правила призведе до командного пенальті – «Недозволена підказка».

19.6. Заміна починається після того, як суддя оголосить заміну і назву команди, яка її запросила.

19.7. Після того, як суддя оголосив про заміну, команда, що її запросила, може усно оголосити номер гравця, який залишає майданчик, а потім номер гравця, який виходить на майданчик; або підняти таблички для заміни із номером гравця, який залишає майданчик, а потім номером гравця, який виходить на майданчик; або використовувати обидва методи одночасно.

19.8. Гравець, який виходить на майданчик має бути з наліпками на очах, готовим до заміни та перевірки ігрових окуляр суддею. Будь-яка затримка під час заміни призведе до призначення командного пенальті «Затримка гри».

19.9. Тайм-аут може бути сигналізований до закінчення заміни командою, яка запросила заміну. Цій команді буде зараховано як заміну, так і тайм-аут.

19.10. Команда може мати більше ніж (1) одну заміну одночасно, однак після закінчення проведення заміни, щонайменше (1) один кидок має бути здійснений до того моменту, як ця ж команда може запросити іншу заміну або тайм-аут. Недотримання цього правила призведе до командного пенальті – «Затримка гри».

19.11. Як тільки суддя оголосив назву команди та гравця, який виходить з гри, гравець, якого заміняють може зняти окуляри, наліпки з очей та йти в зону лави команди. Суддя на воротах повинен бути готовим допомогти гравцеві покинути майданчик, а потім провести гравця, який виходить грати, до штанги воріт. Якщо гравець, якого заміняють, доторкнеться до окулярів до оголошення суддею назви команди та його номера, призначається персональний пенальті – «Окуляри».

19.12. Під час ситуації пенальті заміни дозволені, за винятком гравця, який порушив правила.

19.13. Під час замін дозволені будь-які підказки з зони лави команди до проголошення суддею команди «Прошу тиші». Якщо команда продовжує говорити після команди «Прошу тиші», призначається командний пенальті – «Недозволена підказка».

19.14. Будь-яка заміна, проведена в перерві між половинами гри, в перерві перед додатковим часом, не враховується до загальної кількості замін команди. Під час перерви про заміну необхідно повідомити секретаря. Суддя оголошує про заміну перед початком наступної половини гри. У разі, якщо про заміну не буде повідомлено до закінчення перерви, але вона все одно буде проведена, призначається командний пенальті – «Затримка гри».

19.15. Якщо команда запросила більше ніж (4) чотири заміни в основний час гри або більше ніж (3) три заміни в другій половині гри, або більше ніж (1) одну заміну в додатковий час, то цей запит буде відхилений, та буде оголошено командний пенальті – «Затримка гри».

20.Медична заміна.

20.1 Медична заміна не рахується як (1) одна з (4) чотирьох дозволених замін в основний час гри чи (1) одна з дозволених замін додаткового часу.

20.2. Два медичних тайм-аути під час основного часу гри та додаткового часу для одного й того ж самого гравця, за рішенням судді, призводить до видалення гравця до кінця поточної половини гри. У разі будь-якої наступної медичної зупинки гри для цього ж гравця в будь-якій половині гри, що залишилася, негайно проводиться медична заміна без можливості повернутися на майданчик до закінчення поточної половини гри.

20.3. Після оголошення суддею медичного тайм-ауту, суддя повинен визначити, чи здатний гравець продовжити гру. У разі, якщо після закінчення (45) сорока п'яти секунд суддя визначає, що гравець не може продовжити гру – проводиться медична заміна. Гравець може повернутися на майданчик за рішенням тренера з використанням регулярної заміни.

20.4. Підказки гравцям на майданчику з зони лави команди дозволені під час медичної заміни, доки суддя не дасть команду «Прошу тиші». В іншому випадку, призначається пенальті – «Недозволена підказка».

21.Порушення.

У випадку коли відбувається порушення – лунає свисток і суддя оголошує назву порушення. У команди, яка порушила правила, вилучається м'яч і передається іншій команді.

21.1. *Передчасний кидок.*

Передчасний кидок фіксується, якщо гравець кидає м'яч до того, як суддя оголосить команду «Плей».

21.2. *Бол овер.*

21.2.1. Якщо м'яч блокується захисником і відскакує: (а) через центральну лінію або (б) через бічну лінію в нейтральній зоні, суддя свистить один раз і подає команду «Бол овер». Далі м'яч буде введений назад у гру в командній зоні суперника (див. пункт 18.1). Суддя подає команду «Прошу тиші», свистить один раз і подає команду «Плей».

21.2.2. Якщо м'яч влучає в штангу або поперечину воріт і котиться назад через центральну лінію або через бічну лінію в нейтральній зоні, суддя свистить один раз і подає команду «Бол овер».

21.2.3. Якщо м'яч влучає в об'єкт над майданчиком, суддя свистить один раз і подає команду «Бол овер».

21.2.4 Якщо гравець понесе м'яч повністю через центральну лінію, суддя свистить один раз і подає команду «Бол овер».

21.2.5 Це правило не застосовується для додаткових кидків та при виконанні пенальті.

22.Персональні пенальті.

У разі фіксування персонального порушення, суддя подає свисток, оголошує порушення, номер гравця та назву команди. Гравець, який порушив правило, повинен захищати ворота під час пенальті. Якщо через травму або вилучення оштрафований гравець не може захищати ворота, команда, що пробиває пенальті має право обрати гравця, що буде захищатися, з двох інших гравців на майданчику. Правила гри застосовуються до всіх пенальті згідно з якими, якщо гравець, який виконує кидок, робить персональне порушення, гол не може бути зарахований, і ця команда, яка виконувала кидок, отримає персональний або командний пенальті. Якщо відбувається порушення у команди, яка захищається, треба дивитися результат: кидок буде повторено, якщо гол не було зараховано. Якщо під час виконання пенальті м'яч потрапляє у власні ворота гравця, який виконує кидок – це не буде рахуватися як гол, а як втрата володіння м'ячем. Якщо призначається інше пенальті під час виконання персонального пенальті, перший пенальті буде завершено перед виконанням другого пенальті. Якщо команда, якій призначено виконувати пенальті, вирішить відмовитися від пробивання пенальті, вона повинна показати це за допомогою сигналу рукою (рисунок 15.1) і/або сказавши: «Пенальті відхилене». Команда, яка відхилила пенальті, буде володіти м'ячем, коли гра почнеться знову. Відлік ігрового часу зупинений під час виконання всіх пенальті.

22.1. *Шот бол.*

У будь-який час, коли кинутий м'яч повністю зупинився на майданчику, не досягнувши командної зони команди, що захищається, фіксується «Шот бол». Гравець, який кинув такий м'яч, отримає персональний пенальті - «Шот бол».

22.2. *Хай бол .*

У випадку, коли м'яч під час виконання кидка випущено з руки гравця, який виконує кидок, не торкнувся підлоги власної командної зони хоча б раз до або на лінії 6 м на боці своєї командної зони, призначається пенальті - «Хай бол».

22.3. *Лонг бол.*

Аналогічно пункту 22.2, після кидка м'яч повинен торкнутися підлоги хоча б раз у нейтральній зоні. В іншому випадку гравець, який виконав кидок, отримає пенальті - «Лонг бол».

22.4 *Окуляри.*

22.4.1. Під час гри будь-який гравець на майданчику, який навмисно доторкнеться до своїх окулярів або окулярів будь-якого гравця без дозволу судді, отримає пенальті – «Окуляри».

22.4.2. Гравці, які залишили майданчик на час пробиття пенальті, не мають права торкатися їхніх окулярів. В іншому випадку, призначається пенальті – «Окуляри».

22.4.3. У випадку коли гравець, якого заміняють, доторкнеться або зніме ігрові окуляри та/або очні наліпки до оголошення про його заміну суддею (оголошена назва команди та номер гравця, який виходить), призначається пенальті – «Окуляри».

22.4.5. Пенальті за дотик до окулярів може бути оголошений будь-яким суддею матчу чи суддя-секундометрист 10-ти секунд може привернути увагу судді про порушення гравця за допомогою звуку, який використовується для позначення порушення правила десяти секунд та відповідного жесту. Суддя, який працює на лінії суддівського столу, узгоджує деталі порушення правила з суддею-секундометристом 10-ти секунд перед перевіркою ігрових окулярів та/або очних наліпок та вживає відповідних заходів.

22.5 Недозволений захист.

22.5.1. Перший захисний контакт із м'ячем повинен бути здійснений гравцем, який торкається будь-якою частиною його тіла командної зони (зони орієнтації та приземлення) (рисунок 3.1).

22.5.2. Коли гравець, що захищається, здійснив недозволений захист, гра продовжиться доки м'яч не буде контрольовано, заблоковано або не буде зараховано гол. Якщо зараховано гол, пенальті не буде призначено.

22.6 Особиста затримка гри.

22.6.1. Гравці мають бути готові до початку будь якої половини гри за командою судді.

22.6.2. Гравець не повинен бути зорієнтованим будь-ким окрім члена команди на майданчику за винятком ситуації пенальті (див. пункт 13.9).

22.7. Персональна неспортивна поведінка.

22.7.1. Якщо суддя визначить, що гравець поводить неспортивно, гравцеві буде призначено персональний пенальті – «Неспортивна поведінка». Повноваження судді обмежені ситуаціями, зазначеними в цьому правилі (див. пункт 22.7). Будь-яке персональне пенальті за неспортивну поведінку, отримане гравцем протягом гри, може призвести до вилучення з цієї гри. Крім того, отримання одним гравцем двох персональних пенальті за неспортивну поведінку протягом однієї гри призводить до автоматичного вилучення з цієї гри. Будь-який гравець, вилучений з гри внаслідок одного або декількох пенальті за неспортивну поведінку, підлягає автоматичній дискваліфікації на наступний матч цього ж турніру. Подальші пенальті за неспортивну поведінку можуть призвести до видалення з місця проведення змагань або виключення з турніру.

22.7.2. У разі вилучення гравця суддя зобов'язаний повідомити про це головному судді. Головний суддя разом із суддівською колегією негайно вирішить, чи буде гравець відсторонений від подальших змагань на цьому турнірі. Цей інцидент та рішення суддівської колегії повинні бути зафіксовані головним суддею у письмовому звіті, поданому до СФНУ.

22.7.3. Гравець, вилучений з гри за персональну неспортивну поведінку, може бути замінений. Ця заміна буде рахуватися, як одна з дозволених замін.

22.7.4. Будь-який навмисний фізичний контакт із офіційною особою матчу з боку гравця або будь-якого іншого члена команди, внесеного до протоколу гри, що стався до або під час матчу, призведе до негайного вилучення цієї особи з майданчика та місця проведення змагань. Команда, яка виконує пенальті, обирає захисника з-поміж тих гравців команди суперника, які залишилися на майданчику після вилучення гравця за неспортивну поведінку. Якщо пенальті призначається до початку гри, команда, яка виконує пенальті, зможе вибрати будь-якого гравця команди суперника з протоколу актуальної гри для захисту пенальті.

22.7.5. Якщо гравець ображає суддю або офіційну особу, він отримує персональний пенальті – «Неспортивна поведінка». Це також стосується образ або висміювання суперників, наприклад, через провокативний сміх, гучні вигуки "Ха-ха" або подібні дії.

22.7.6. Якщо гравець навмисно деформує м'яч таким чином, що він залишається деформованим у момент випуску з рук(и), призначається персональний пенальті – «Неспортивна поведінка». Навмисна дія включає (але не обмежується) випадки, коли гравець стискає м'яч двома руками перед підготовкою до кидка або притискає його руками чи коліном до підлоги. Проте це правило не поширюється на природну деформацію, яка виникає, коли гравець, наприклад, однією рукою притискає м'яч між передпліччям та кінчиками пальців для забезпечення міцного хвату безпосередньо в момент початку кидка.

22.7.7. Не дозволяється використовувати жодну сторонню речовину, як засіб підвищення ефективності у виді спорту голбол. Використання смоли, «клейкого» засобу, поту або будь-якої іншої сторонньої речовини, яка збільшує або зменшує адгезію поверхні м'яча до гравця суворо заборонено. Така поведінка призведе до персонального пенальті – «Неспортивна поведінка».

22.7.8. Будь-який гравець, який навмисно змочує м'яч, протираючи його об будь-яку поверхню, отримає персональний пенальті – «Неспортивна поведінка».

22.7.9. За будь-який навмисний удар ногою м'яча після першого контакту з м'ячем в положенні стоячи буде призначено персональний пенальті – «Неспортивна поведінка».

22.7.10. Будь-який кидок м'яча за межі майданчика, за якого м'яч у будь-якій точці траєкторії – від випуску з руки до контакту з підлогою – пролітає вище рівня стегна в бік суддівського столу чи глядачів (де це може спричинити травму), або ж пролітає над перекладиною власних воріт, вважається неспортивною поведінкою. Гравець, який здійснив такий кидок, отримує персональний пенальті – «Неспортивна поведінка».

22.7.11. Гравцеві заборонено навмисно будь-яким чином втручатися в цілісність очних наліпок під ігровими окулярами. У разі порушення, гравцю буде призначено персональний пенальті – «Неспортивна поведінка» і він буде

вилучений до кінця гри. Цього гравця можна замінити; ця заміна буде зарахована як одна з дозволених замін.

22.8. Шум.

22.8.1. За будь-який непотрібний шум, здійснений гравцем під час кидка та руху м'яча до моменту дотику з гравцем команди, яка захищається, буде призначено персональний пенальті – «Шум».

22.8.2. За будь-який непотрібний шум, який включає (але не обмежується ними) звуки тварин, надмірне тупання (ногами), надмірні удари або хлопки по майданчику рукою, надмірне плескання в долоні, свист, спів, скрип взуття, клацання язиком, безперервна надмірна або непов'язана розмова та непотрібний крик буде призначено персональний пенальті – «Шум».

23. Командні пенальті.

У разі фіксування командного порушення, суддя подає свисток, оголошує «Командний пенальті», вид порушення, назву команди. Команда, яка виконує пенальті, буде обирати гравця, що має захищатися, з числа гравців суперника, які перебувають на майданчику в цей момент. Якщо командний пенальті оголошується перед початком гри, команда, яка виконує пенальті, обирає для захисту будь-якого гравця, зазначеного в протоколі.

Правила гри застосовуються до всіх пенальті, згідно з якими, якщо гравець, який виконує кидок, робить персональне порушення, гол не може бути зарахований, і команді, яка виконувала кидок, буде призначено персональний або командний пенальті. Якщо відбувається порушення у команди, яка захищається, треба дивитися результат: кидок буде повторено, якщо гол не було зараховано. Якщо під час виконання пенальті м'яч потрапляє у власні ворота гравця, який виконує кидок, це не буде рахуватися як гол, а як втрата володіння м'ячем. Якщо команда, якій призначено виконувати пенальті, вирішить відмовитися від пробивання пенальті, вона повинна показати це за допомогою сигналу рукою (рис. 15.1) і/або сказавши: «Пенальті відхилене». Команда, яка відхилила пенальті, буде володіти м'ячем, коли гра почнеться знову. Відлік ігрового часу зупинений під час виконання всіх пенальті.

23.1. Десять секунд.

23.1.1. Після першого контакту з м'ячем під час захисту команда має 10 секунд на те, щоб м'яч перетнув центральну лінію або бокову лінію майданчика.

23.1.2. Якщо тайм-аут, заміна, або блок-аут відбуваються після першого контакту з м'ячем під час захисту, і команда контролює м'яч (м'яч у фізичному володінні гравцем або явний пас м'яча між гравцями), 10-секундний годинник буде зупинено/поставлено на паузу і перезапущено після команди «Плей». Команда повинна забезпечити перетин м'ячем центральної або бокової лінії майданчика протягом часу, що залишився на 10-секундному годиннику.

23.1.3. У разі, якщо контакт з м'ячем під час захисту призводить до команди судді «Блок аут», 10-секундний годинник буде зупинено/поставлено на паузу. Після повернення м'яча на майданчик суддя подає команду «Прошу тиші» свистить один раз і подає команду «Плей». 10-секундний годинник перезапуститься після команди «Плей».

23.1.4. Під час оголошення суддею офіційного тайм-ауту час 10-секундного годинника зупиняється та скидається до нуля.

23.1.5. Час 10-секундного годинника скидається до нуля після оголошення голу.

23.1.6. Час 10-секундного годинника скидається до нуля після закінчення будь-якої половини гри.

23.1.7. Час 10-секундного годинника скидається до нуля при призначенні пенальті за порушення правил.

23.1.8. Час 10-секундного годинника починає відлік при першому контакті з м'ячем під час захисту незалежно від того, чи контролює команда м'яч, чи ні.

23.1.9. Суддя-секундометрист 10-ти секунд за столом сигналізуватиме судді, коли годинник досягне 10 секунд, і команда все ще володіє м'ячем після першого контакту з м'ячем під час захисту або до того, як м'яч перетнув центральну лінію майданчика або бічну лінію на половині майданчика цієї команди.

23.2. Командна затримка гри.

23.2.1. Гравці, які збираються стартувати в будь-якій половині гри, повинні бути на майданчику з наклеєними очними наліпками та готовими до перевірки ігрових окулярів суддями матчу за 90 секунд, а також бути готовими розпочати гру в цій половині за вказівкою судді.

23.2.2. Будь-які дії команди, що перешкоджають продовженню гри.

23.2.3. Секретар має бути повідомлений про будь-які заміни, що здійснюються під час перерви між таймами або в період між завершенням гри та початком додаткового часу, до моменту закінчення цих періодів.

23.2.4. Команда не може запросити більше (4) чотирьох тайм-аутів протягом основного часу гри або більше (3) трьох тайм-аутів протягом другої половини або більше одного тайм-ауту протягом додаткового часу.

23.2.5. Команда не може запросити більше чотирьох (4) замін протягом основного часу гри або більше трьох (3) замін протягом другої половини або більше однієї заміни протягом додаткового часу.

23.3. Командна неспортивна поведінка.

23.3.1. Будь-яке порушення протоколу розминки (див. пункт 11.2).

23.3.2. Усі члени команди та її представники, які присутні на грі, повинні дотримуватися спортивних принципів поведінки.

23.3.3. Будь-яка подальша неспортивна поведінка може призвести до вилучення з гри або приміщення, де проходить гра, та/чи подальшої участі у змаганнях, якщо суддя прийме рішення, що на це є всі підстави. Суддя матчу

повинен повідомити про інцидент головному судді для подальшого розгляду. Якщо суддівська колегія прийме рішення, команда може бути виключена з подальших ігор на турнірі. Цей інцидент і рішення суддівської колегії повинні бути зафіксовані головним суддею у письмовому звіті, поданому до Федерації спорту незрячих України до завершення цього турніру.

23.4. Недозволена підказка.

23.4.1. Пенальті «Недозволена підказка» може бути оголошений будь-яким суддею матчу, чи суддя-секундометрист 10-ти секунд може привернути увагу та повідомити судді про порушення. Суддя-секундометрист 10-ти секунд подає сигнал судді матчу за допомогою спеціального звукового сигналу, що позначає десятисекундне порушення, та відповідного жесту. Суддя, який працює на лінії суддівського столу, узгоджує деталі порушення правила недозвільної підказки, перш ніж його оголосити, з суддею-секундометристом 10-ти секунд та вживає відповідних заходів.

23.4.2. Члени команди, які внесені до протоколу гри, але не перебувають на майданчику, можуть спілкуватися з гравцями на майданчику тільки під час офіційної перерви в грі (після свистка судді) і тільки до тих пір, поки суддя не оголосить команду «Прощу тиші». Якщо команда продовжує спілкуватися після команди «Прощу тиші», буде призначено командний пенальті - «Недозволена підказка».

23.4.3. У разі повторного випадку недозволених підказок під час тієї самої гри, відповідна особа має бути вилучена з ігрового майданчика, а команді призначається командне пенальті - «Недозволена підказка». Якщо неможливо точно встановити, хто саме винен у наданні недозволених підказок, особи вилучаються на основі даних у протоколі гри в такому порядку: (1) головний тренер або перша вказана офіційна особа, (2) асистент тренера або друга вказана офіційна особа, (3) будь-яка інша офіційна особа, що залишилася на лаві запасних, або (4) гравці на лаві запасних у порядку зростання їхніх ігрових номерів.

23.4.4. Електронна підказка за допомогою будь-яких електронних пристроїв дозволяється з глядацької зони до членів команди в зоні лави команди. Гравці не можуть використовувати жодних слухових пристроїв, як зазначено в правилі 7.2.4. Якщо електронний пристрій, який використовується для підказок, видає будь-який звук або шум, заважаючи грі, буде оголошено командний пенальті - «Недозволена підказка» і пристрій буде вимкнено, вилучено з зони лави команди і передано офіційній особі за суддівським столом.

23.5. Шум.

23.5.1. За будь-який непотрібний шум, створений будь-яким із членів команди, під час кидка або під час польоту м'яча після кидка, до моменту дотику до гравця команди, що захищається, буде призначено командний пенальті – «Шум».

23.5.2. За будь-який непотрібний шум, який включає (але не обмежується ними) звуки тварин, надмірне тупання (ногами), надмірні удари або хлопки по майданчику рукою, надмірне плескання в долоні, свист, спів, скрип взуття, клацання язиком, безперервна надмірна або незв'язана розмова та непотрібний крик буде призначено командний пенальті – «Шум».

24.Додатковий час.

24.1. Якщо наприкінці основного часу гри рахунок нічийний, і необхідно визначити переможця, призначається один (6) хвилинний період.

24.2. У період між закінченням основного часу гри до початку (6) хвилинного додаткового періоду (додаткового часу) призначається перерва п'ять (5) хвилини. Під час цієї перерви відбудеться жеребкування, щоб визначити, яка команда кидає м'яч, а яка захищається, і на яких сторонах ігрового майданчика команди розпочнуть гру.

24.3. Команда, яка перша заб'є гол у додатковий час – оголошується переможцем.

25.Додаткові кидки.

25.1. У разі нічийного результату після додаткового часу гри для визначення переможця призначаються додаткові кидки-пенальті. Правила гри застосовуються під час проведення всіх додаткових кидків.

25.2 Коли треба визначити переможця тренеру буде надано протокол-порядок для додаткових кидків під час жеребкування перед грою. Тренер повинен заповнити протокол-порядок черговості виконання додаткових кидків, включивши до нього всіх гравців, внесених до протоколу гри.

25.3. Кількість додаткових кидків для кожної команди визначається мінімальною кількістю гравців, заявлених в кожному протоколі-порядку для додаткових кидків.

25.4. Під час перерви перед додатковими кидками буде проведено жеребкування для визначення, яка команда виконує кидок першою. На цьому жеребкуванні тренер подає заповнений протокол-порядок для додаткових кидків, який було отримано під час першого жеребкування. Гравці кидатимуть та захищатимуться в порядку, зазначеному в протоколі-порядку для додаткових кидків.

25.5. Усі гравці повинні бути в ігрових окулярах та залишатися в зоні лави команди доки їх не виведе на майданчик суддя. Окуляри повинні залишатися на очах, доки не будуть завершені всі додаткові кидки.

25.6. Перший гравець в протоколі-порядку для додаткових кидків з кожної команди буде виведений у супроводі судді до центру на лінії воріт і кожен гравець виконає по одному кидку. Суддя оголошує гравця за назвою команди, його номер та повідомляє, хто з гравців кидає першим.

25.7. Будь-які гравці, які отримали травму під час додаткових кидків, будуть виключені зі протоколу-порядку для додаткових кидків, решта гравців піднімуться вгору в порядку для додаткових кидків, а зайвий гравець протилежної команди буде вилучений з нижньої частини протоколу-порядку.

25.8. Команда, яка виграла жеребкування, має право вибору, кидати чи захищатись у першій парі кидків. Порядок пробиття додаткових кидків змінюється у другій парі гравців і так далі ця процедура триватиме до визначення переможця гри.

25.9. Якщо під час кидка має місце персональний або командний пенальті, кидок враховується, але гол не може бути зарахований, пенальті за порушення не призначається. Якщо має місце персональне або командне порушення в захисті, кидок буде повторений, якщо тільки цей кидок не є результативним – забитий гол. Якщо під час кидка м'яч потрапляє у власні ворота гравця, який виконує кидок (автогол), це буде вважатися кидком за межі майданчика і гол не зараховується.

25.10. Для кожної пари гравців на майданчику кожен гравець кидає та захищається відповідно до результату жеребкування. Послідовність повторюється доти, доки мінімальна кількість гравців не матиме можливість кинути та захиститися. Переможець буде оголошений, коли одна команда випередить іншу на більшу кількість голів, ніж залишилося кидків.

25.11. Переможцем буде оголошено команду, яка забила найбільшу кількість голів.

26.Вирішальні додаткові кидки.

26.1. У разі, якщо після закінчення пробиття додаткових кидків, зберігається нічийний результат призначаються вирішальні додаткові кидки. Правила гри застосовуються до всіх вирішальних додаткових кидків.

26.2. Гравці, які брали участь у додаткових кидках, також візьмуть участь у вирішальних додаткових кидках відповідно до протоколу-порядку для додаткових кидків.

26.3. Перед початком вирішальних додаткових кидків відбудеться жеребкування, щоб визначити, яка команда кидає першою.

26.4. Перший гравець в протоколі-порядку для додаткових кидків з кожної команди буде виведений у супроводі судді до центру на лінії воріт і кожен гравець виконає по одному кидку. Суддя оголошує гравця за назвою команди, його номер та повідомляє, хто з гравців кидає першим.

26.5. Команда, яка виграла жеребкування, має право вибору кидати чи захищатися в першій парі кидків. Порядок буде змінено в другій парі кидків, і ця процедура триватиме до визначення переможця. Переможець буде оголошений, коли одна команда випередить іншу після завершення будь-якої пари кидків.

26.6. Якщо гравець отримує травму, застосовується правило (див. пункт 25.7).

26.7. Якщо під час кидка має місце персональний або командний пенальті, кидок враховується, але гол не може бути зарахований, пенальті за порушення не призначається. Якщо при виконанні кидка у команди, яка захищається, відбудеться порушення, то кидок повторюється, якщо тільки цей кидок не є результативним – забитий гол. Якщо під час кидка м'яч потрапляє у власні ворота гравця, який виконує кидок (автогол), це буде вважатися кидком за межі майданчика і гол не зараховується.

27. Підписання протоколу гри та процедура подачі протесту.

27.1. Відразу після гри тренер кожної команди, обидва судді матчу та секретар мають підписати протокол гри. Якщо тренер не підпише протокол гри відразу після закінчення гри, тренер не може оскаржити результати цієї гри.

27.2. Тренери зобов'язані вказати в протоколі, чи будуть вони висувати протест до гри. Будь-який протест повинен бути поданий у письмовій формі головному судді змагань протягом 30 хвилин після закінчення гри, результат якої оскаржується.

27.3. В протесті повинні бути перелічені номери правил, які оскаржуються. Протест повинен стосуватися конкретно неправильного застосування правила і не може стосуватися місць проведення змагань та призначення суддів.

27.4. Головний суддя змагань повідомить протестуючому про час і місце розгляду, де апеляційне журі (суддівська колегія та представники від учасників турніру) розглянуть протест. Всім учасникам буде надано час для короткої презентації з аргументами по протесту, які мають відношення до справи, є доречними і доповнюють письмовий протест. Учасник, який подав протест, матиме першу можливість представити свої доводи. Потім іншій стороні,

зазначеній у протесті, буде надано час для надання коментарів або відповіді. Будь-яка інформація на підтримку протесту повинна бути надана під час подачі протесту. Відео або інші цифрові записи можуть бути прийняті, але тільки тоді, коли вони записані обладнанням організаторів змагань.

27.5. Рішення апеляційного журі є остаточним. Обидві команди повинні бути проінформовані про рішення апеляційного журі по розгляду протесту в письмовій формі не пізніше, ніж через 30 хвилин після завершення засідання апеляційного журі. Усі результати опротестованої гри будуть призупинені до прийняття рішення апеляційним журі.

III. Антидопінгові заходи

1. Антидопінгові заходи під час спортивних змагань організовуються і проводяться відповідно до нормативно-правових актів, зазначених у пункті 10 Розділу I Правил.

2. Відбір допінг-проб може проводитись під час усіх офіційних спортивних змагань та поширюється на всіх спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях.

3. Організатори спортивних змагань здійснюють заходи щодо запобігання участі осіб, відсторонених або тимчасово відсторонених від спортивної діяльності у зв'язку з порушенням антидопінгових правил. Зокрема, організатори під час прийняття заявок, під час реєстрації спортсменів спортивних змагань, затвердження суддівського складу тощо здійснюють перевірку кожного з спортсменів на відсутність його у списках відсторонених чи тимчасово відсторонених на сайті НАДЦ, на сайті відповідної міжнародної спортивної федерації та на сайті Міжнародного агентства з тестування. У випадку наявності інформації про відсторонення такі особи не допускаються до участі у спортивних змаганнях.

4. Організатори спортивних змагань реєструють спортсменів до участі у спортивних змаганнях при умові проходження ними сертифікованих курсів антидопінгової освіти, прослуханих на освітній платформі Всесвітнього антидопінгового агентства ADEL, організованих за участі відповідної міжнародної спортивної федерації чи НАДЦ.

5. Організатори спортивних змагань забезпечують належні та сприятливі умови для проведення тестувань спортсменів, зокрема облаштовують пункт допінг-контролю, що відповідає вимогам Міжнародного стандарту з тестувань і розслідувань ВАДА.

6. Організатори спортивних змагань забезпечують безперешкодний доступ офіцерів допінг-контролю та іншого персоналу з відбору допінг-проб до пункту

допінг-контролю, всіх приміщень та місць проведення спортивних змагань, де можуть перебувати спортсмени, їхній допоміжний персонал, судді, представники організаторів.

7. Організатори спортивних змагань забезпечують недопущення перешкоджання чи втручання в роботу офіцерів допінг-контролю, іншого персоналу з відбору допінг-проб під час процедури тестування спортсменів (зокрема, під час повідомлення спортсменів щодо обрання їх для тестування, супроводження спортсменів до пункту допінг-контролю, здійснення процедур під час здачі спортсменом допінг-проби, документального оформлення процедури допінг-контролю тощо).

Начальник Українського центру
з фізичної культури і спорту осіб
інвалідністю «Інваспорт»

Оксана СКУГАРЕВА

ПОГОДЖЕНО

Президент Національного комітету спорту інвалідів України

Валерій СУШКЕВИЧ

2026 року

ПОГОДЖЕНО

Президент Спортивної федерації незрячих України

Любов ЖИЛЬЦОВА

2026 року

Зміст

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	2
II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ.	4
1. Організаційний комітет та керування спортивними змаганнями.	4
2. Суддівська колегія.	4
3. Майданчик.	6
4. Командна зона.	7
5. Зона лави команди.	8
6. Ворота.	8
7. Спортивний інвентар та ігрова форма.	9
8. Учасники змагань.....	10
9. Критерії допуску до спортивних змагань.....	11
10. Жеребкування.....	11
11. Розминка.	12
12. Тривалість гри.	12
13. Протокол гри.	13
14. Зарахування голу.	15
15. Командний тайм-аут.....	15
16. Офіційний тайм-аут.....	17
17. Медичний тайм-аут.	18
18. Кровотеча.....	18
19. Заміна гравців.....	19
20. Медична заміна.	20

21.	Порушення.....	21
22.	Персональні пенальті.	22
23.	Командні пенальті.	25
24.	Додатковий час.	28
25.	Додаткові кидки.	28
26.	Вирішальні додаткові кидки.....	29
27.	Підписання протоколу гри та процедура подачі протесту.....	30
III. АНТИДОПІНГОВІ ЗАХОДИ		31